Ч. 92. Середа 28 цьвітня (10 мая) 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Справоздане тов. взаімних обезпечень „Дністер“

за VI рік адміністрацийний (1898).

(Дальше).

Шкід мало Товариство в тім році 753 случаїв при 388 пожарах, котрі приключили ся в 305 місцевостях, 51 повітах, і діткнули 728 властителів, а то 715 шкід на будинках, 38 шкід на движимостях і збіжу.

Причина пожарів була від громів 16 случаїв, доведене підпалене 10 случаїв, мниме підпалене 62 случаїв, неправильна будова 28 случаїв, забави дітий 4 случаї, неосторожність 80 случаїв, невідомі причини 381 случаїв, инші причини (від сусідів) 161 случаїв. Значнійші шкоди приключили ся: в Торговици пов. Товмач 30 шкід, в Пацикові пов. Станиславів 19 шкід, в Братківцях пов. Станиславів 17 шкід, в Жухові пов. Ланцут 13 шкід, Городок 12 шкід, в Стремильчу пов. Броди 10 шкід, в Княгиничах пов. Рогатин 10 шкід, в Залипю пов. Рогатин 10 шкід, в Коцурові п. Бібрка 9 шкід, в Угнові пов. Рава руска 7 шкід, в Дідушицях вел. нов. Стрий 5 шкід, в Микулинцях пов. Тернополь 11 шкід, в Купчинцях пов. Тернопіль 8 шкід, в Тетевчичах пов. Камінка 11 шкід, в Черчи пов. Рогатин 4 шкоди, Поникива вел. пов. Броди 8 шкід, в Скалаті 6 шкід, Ягольниця пов. Чортків 8 шкід, Сопошин пов. Жовків 8 шкід, Козів п. Бережани 5 шкід, Дмитре пов. Львів 12 шкід, Журів пов. Рогатин 5 шкід, Конюхи пов. Бережани 10 шкід.

Сума всіх 753 шкід в р. 1898 виносить 191.372 зр. 30 кр. = 66·10% від премії, з того здержано виплату 3 шкід і зарезервовано на рік 1899 в сумі 552 зр. 10 кр.; виплачено в р. 1898 750 відшкодовань 190.820 зр. 20 кр., додавши виплачені в тім році 3 шкоди з р. 1897 в сумі 458 зр. 10 кр., то виплачено відшкодовань разом 191.278 зр. 30 кр. до того кошти ліквідациї виносили 5329 зр. 49 кр., нагороди за ратунок при пожарах розділено в сумі 1019 зр. 46 кр., проте виплачені шкоди з коштами ліквідациї і ратунковими виносили разом 197.690 зр. 25 кр. т. є. 68·21% від суми премії. Реасекурация звернула з того суму 88.414 зр. 80 кр. т. є. 44·72% від загальної суми шкід, остало на власний рахунок 109.275 зр. 45 кр. т. є. 68% від премії нетто захованої на власний рахунок.

В попереднім році було 496 шкід, котрі враз з коштами ліквідациї виносили 113.178 зр. 29 кр. ($47\frac{1}{2}\%$ премії), а по відтроченю суми реасекурованої 55.118 зр. 40 кр. (= $48\frac{1}{2}\%$ шкід) — оставало на власний рахунок тілько 58.059 зр. 89 кр. ($44\frac{1}{2}\%$ премії netto).

Після родів (катеґорий) предметів було:

на будинках приватних 685 шкід на суму 167.154 зр. 94 кр.

на будинках ерекціональних і церквах 25 шкід на суму 14.539 зр. 17 кр.,

на школах 3 шкоди на суму 3.743 зр. 37 кр.,

на будинках громадских 5 шкід па суму 437 зр. 64 кр.,

на будинках промислових 1 шкода на суму 685 зр.,

на збіжу і паши 19 шкід на суму 3.654 зр. 47 кр.,

на инших движимостях 15 шкід на суму 1.157 зр. 71 кр.,

разом 753 шкід в сумі 191.372 зр. 30 кр.

Після кляс (покритя) будинків було:

а) під твердим покритєм: 4 шкоди в сумі 59 зр., б) під ґонтами: 42 шкоди в сумі 15.296 зр. 70 кр., в) під соломою 707 шкід в сумі 176.016 зр. 60 кр., загально 753 шкід в сумі 191.372 зр. 30 кр.

Случаїв суду мирового не було в сім році ніякого.

Товариство і в сім році дало доказ свого гуманітарного характеру, признавши в дорозі ласки 16 відшкодовань в сумі 3858 зр. 59 кр. в таких случаях, де після букви статута могло відмовити винагороди за шкоду, однак увзгляднило ся лагодячі обставини, котрі промавляли на користь пошкодованих.

Від початку свого істнованя виплатило Товариство за 6 літ 2422 відшкодовань в сумі 627.790 зр. 67 кр. з коштами ліквідациї і нагородами за ратунок.

(Конець буде).

Вісти політичні.

З Відня доносять, що комітет екзекутивний правиці буде скликаний зараз по Зелених сьвятах (після лат. обряда) на 24 або 25 с. м. Сойм ческий має радити аж до дня 19 с. м. а правительство скінчить незадовго приготовляючі студиї в справі закона язикового і австро угорскої угоди. Президент міністрів ґр. Тун предложить відтак зібраному комітетови екзекутивному справу з дотеперішної акциї і поставить свої внесеня, а від членів комітету

1)

В БОРІ.

(З польского — Адольфа Диґасиньского.)

I.

Якісь люди.

Року 18.. під конець червня в ночи, з кінця ліса в Орловій Воли висунуло ся трех людий; мали на собі сірі, пристаючі кафтани, їх голови були накриті шкіряними шапками, розмавляли тихо, немов би вели тайну нараду і з недовірем оглядали ся на всі сторони.

— То рішучо лишаєш ся, Станиславе? — спитав один.

— Не гадаю рушати ся звідси; знаю, що між чужими не умів би я вижити — відповів запитаний.

Хвильку мовчали всі, аж один з трех товаришів перервав мовчанку півголосним співом.

— Ну, Казимире, то не зволікаймо — перебив співаючому инший, котрого товариші називали Іваном. — Нема чого плакати, попращаймо Стаха і в дорогу!

— Станислава тяжко пересьвідчити.... З него такий поет, накормлений Словацким і иншими подібними соловіями.

— Я вже досить наслухав ся ваших наук і надію ся, що ви уважаєте мене за невилічимого! Бувайте здорові, приятелі!

Всі три сердечно обіймили ся.

— А як коли вернемо, то як тебе віднайдемо? — спитав Казимир.

— Як, того вже не знаю, але певне в лісї Орлової Волї — відповів рішучо Станислав.

— Отже до побаченя!

Вскорі потім Казимир і Іван щезли десь в поли між збіжами, Станислав глядів хвильку за відходячими, зітхнув, і запустив ся в темний, поважно шумлячий ліс.

II.

Мітольоґічні і житєві правди.

Скоро минуло пятнайцять літ від тої нічної розмови під лісом. Всі люди в Орловій Воли і в околици знали, що по лїсах ходить якийсь шкідник зьвірини, напів чоловік, напів чорт. Оповіданя о нім виглядали на байку, бо здавало ся, що єго ніхто ніколи не бачив. Одні називали єго лісним злодієм, инші дали єму імя Костуха, а ще инші називали по просто — *Він*, моргаючи значучо очима. Оповідали, що Костух широкоплечий хлопище і незвичайно сильний. Краска єго стати мала бути подібна до темних красок ліса.

Коли станув під деревом, тяжко було єго відріжнити від якого корча або пня. До того мав мати якесь тайне знане присідати, задержувати ся і зачаювати ся так довго і терпеливо, що умів дуже добре обманювати бистрі і зоркі очи зьвірят. Казали, що праве око мав висаджене на верх, а долішна часть оправи того ока була цілком відвернена і кроваво сьвітила та опускала ся в долину. Лївеж око мало мати краску сиву, чорну і зеленковату. Всьо то робило єго лице дуже поганим. Хитрість лиса, дикість вовка, хижість яструба і лакомість були вроджені Костухови, після народної повірки. Немов корчі якого моху на дубовій корі, сторчали густо брови під вузким чолом, поморщеним в глубокі борозди і краски сухого листя. Говорили, що Костух не видає з себе звуків людскої мови, що все понурий, мовчаливий, злий. Зьвірята мав гонити з незвичайною пристрастию, бо був не лише пажерливий і лакомий на їх мясо, але зазнавав розкоші на вид пролитої корови.

Помічником в денних і нічних розбоях Костуха, як говорили, був пес, котрому надано імя — Змийок; то зьвіря, здаєть ся мале, незвичайно звинне, мало таку саму вдачу як єго пан. І Змийок, після повіря, ніколи не брехав, що найбільше глухо ворчав немов би єго голос добував ся з під землї. Отже то були два нищителї, мовчаливі розбійники, найстрашнійші лісні злодюги. Костух не все брав з собою на виправу Змийка; дуже часто ходив по лісї сам один. Однако коли ішли, в двійку, то ішли так тихо, немов би вуж пересував ся між корчами. В околици Орлової Волї загально говорено о Костуху і єго псї, то й нічо дивного, що повірка безнастанно набирала більших розмірів. Сей і той стрілець державних чи при-

довідає ся о їх думцї і о тім чи може числити на їх підпору. Від поступованя Молодочехів на тім засіданю буде зависіти дальша судьба правительства. Скоро Чехи не згодять ся на проґраму ґр. Туна, то він тогди рішучо уступить.

N. Montags Ztg. доносить, що міністер др. Кайцль заявив, що Чехи і консервативна чеська більшість не згодили ся на проєкт правительства. Др. Кайцль мав дати Чехам до пізнаня, що Поляки і католицка партия людова вже згодили ся на закон язиковий. Деякі чеські ґазети доносять, що міністер др. Кайцль має вже в найблизшім часї подати ся до димісиї з причини, що єму его місия в Чехії не удала ся. Кажуть також, що правительство постановило було вже не видавати закона язикового на основі §. 14, але стало ся щось, що спонукало правительство взяти ся знов до того проекту.

Новинки.

Львів дня 9-го мая 1899.

— **Урядові години в урядах податкових.** Президия ц. к. краєвої Дирекциї скарбу оголосила, що почавши від дня 11 мая с. р. управильнено урядові години в урядах податкових в той спосіб, що в звичайні дни має в тих урядах тревати робота від години 8-ої до 12-ої перед полуднем і від 2-ої до 6-ої по полудни, а в сьвята від години 8-ої до 12-ої перед полуднем. Каси урядів податкових будуть від тепер замикати ся в звичайні дни о годинї 5-тій по полудни, а в сьвята о годинї $11^1/_2$ перед полуднем. Виїмок становить лише послідний день кождого місяця, коли то день звичайний, бо тоді каси урядів податкових мають замикати ся о годинї 12-тій в полудне. У Львові і Кракові треває урядоване в урядах податкових від години 8-ої рано до 3-ої пополудни, а в сьвята від години 8-ої рано до 1-ої з полудня. Каси обох тих урядів будуть замикати ся в звичайні дни о годинї 2-ій по полудни, а в сьвята і послідного дня кождого місяця, коли то день звичайний, о годинї 12-ій в полудне. Дня 25 грудня і у всї неділї будуть замкнені всї уряди податкові і каси. Однако коли би на такий день припав речинець виплати пенсий т. є. дні 1, 2 і 16 кождого місяця, то тоді каси мають урядувати, т. є. виплачувати платнї.

— **Дирекция товариства взаїмних обезпечень „Днїстер“** просить всїх місцевих членів товариства, щоби зволили взяти громадну участь в загальних зборах товариства в четвер дня 11 мая (велика саля „Народного Дому“) о годинї 10 рано, бо з причини спізненя весни єсть мала надія на численнїйшу участь членів з провінциї.

— **Загальні збори членів Ставропигійского Інститута** у Львові відбули ся як кождого року в Томину недїлю в полудне. На порядку дневнім зборів стояв вибір сенїора, двох его заступників, дванайцятьох членів управляючого совіта і трех членів контрольної комісиї на час одного року. Збори приймивши до відомости справозданє сенїора дра Іс. Шараневича, приступили до вибору і вибрали: сенїором знов дра Шараневича, заступниками сенїора ·их. Полянського і Ник. Герасимовича, а членами совіта пп.: Дм. Глиньского, дра Теод. Заяця, дра Юл. Ілевича, Мих. Клемертовича, дра Вас. Лаґолу, Вен. Міского, дра Льва Павенцкого, Ів. Рудкевича, Ник. Сивуляка, Ів. Стотанчика, дра Володим. Шараневича і Ром. Ямиьского. Вкінци вибрано акламацийою членами контрольної комісиї пп. Апол. Ничая. Ів. Рудкевича і дра Володим. Ясеницкого.

— **Еміґрация.** Як пишуть з Поділя, виїхало в четвер до Канади кілька родин з Саджавок, Кокошинець і других сіл. Попродали поля по 250 до 300 зр. за морґ, отже за дуже добру цїну, однако на дорогу і всякі додатки видадуть дуже богато. — З Рогатинщини пишуть, що звідтам виїхало кілька родин до Босни. Ґрунти по еміґрантах повідкуповували односільцї.

— **Снїги.** Фальб добре поворожив на май. Снїги упали на Угорщинї, у всхідних Карпатах і з 5. на 6. мая в ческих Судетах. Звідси і той холод переймаючий. На другий день великодних сьвят був в околици Львова сильний приморозок. Мимо того деревина позеленїла вже, а садовина зацвила. В Триєстї доперва від 5. мая паде дощ при сильнім борі. Температура упала до 3°. В країньских і дальматиньских Альпах лежать снїги.

— **Подвійне самоубийство.** Людвик Бялоскурский, ґімназияльний суплент у Львові, підрізав собі на днях горло бритвою із за якоїсь поєдинкової афери. Бялоскурского визвав офіцир Н. на поєдинок і коли він не приняв сего визваня, его зневажив другий офіцир. Тоді то рішив Бялоскурский відобрати собі житє і вибрав смерть через підрізане горла. Та на щастє рана не була смертельна, его відвезено до дому родичів, де лїкарі оглянули горло і пішли нараджувати ся до сусїдної комнати над станом недужого. Із сеї хвилї скористав Бялоскурский та вискочив з другого поверха на землю через вікно. За кілька годин помер самоубийник з понесених ран.

— **Гостина льва.** Перед кількома тиждями лежав англійский торговельний аґент в Африцї О'Гара в своїм шатрі, коли почув нараз накликованя о поміч. Схопив ся з лїжка, зловив стрільбу та вибіг з шатра. Тепер побачив, що причиною того крику була поява льва. О'Гара стрілив до него і лев утїк в корчі. По добрій хвилї почула знов панї О'Гара крик в шатрі чоловіка, вбігла туди з кількома слугами і побачила, що лев сидів на грудях єї чоловіка і роздирав его тїло кігтями. Стрілено знов до напастника і він утїк знов і укрив ся в сусїдних корчах. О'Гара умер зараз другої днини із ран, які єму задав лев. Такий напад серед білої днини, в шатрі закритім зі всїх сторін полотном, є навіть зі сторони царя звірів незвичайним випадком.

— **Пригода на авдиєнциї.** Перед кількома днями приїхала до Пешту на авдиєнцию до угорского міністра скарбу депутация з провінциї, зложена з дрібних купців під проводом молодого адвоката з тої місцевости. Вечер перед авдиєнцию уряджено в гостинници ґенеральну пробу депутациї, де молодий адвокат виголосив сьвітло свою бесїду. Другої днини пішла цїла депутация до палати міністерства, а там впущено єї зараз до головної салї для авдиєнций. Тут застали они „міністра“, що сидів при столї. Адвокат виголосив свою бесїду, в якій апелював кілька разів до почутя справедливости екселенциї і побачив, що его слова роблять враженє. Він не зважав на то, що екселенция первово порушає ся в кріслї та хоче перебити мову — піднесеним голосом говорив дальше. Коли вже скінчив, відзиває ся екселенция: „Поважані панове! Ваші жалоби зворушили мене сильно, але даруйте! Я не можу вам на жаль помочи. Екселенция є в сусїдній комнатї, а я жду так само авдиєнциї, як і ви“.

Господарство, промисл, торговля, гиґієна і виховане.

Добрі ради.

— Як у людий а як у нас. В господарскій ґазетї "Tygod. Roln." описує Іґн. Косиньский рільне господарство Зальцмінде в Нїмеччинї, власність якогось А. Ціммермана, зложене з 8 фільварків а занимаюче разом 14000 маґдебурґских морґів землї, і каже між иншим так: „З поміж урядників господарских ледви один з інспекторів скінчив висші науки фахові в містї Галле; прочі мають також відомости теоретичні, але суть то передовсїм вихованки

ватних лїсів мав чатувати на Костуха, говорено також, що з ним стрітив ся раз лицем в лице якийсь високий лїсний достойник. Люди чули нераз по лїсї грімкі стріли і уміли слухом розріжняти їх надприродність. Однако нїколи не прихоплено лїсного злодія на горячім учинку. Бо в такій хвили, казали, умів він так зручно укрити убиту зьвірину, оружиє і мисливскі прибори, що дармо булоби їх глядати. Впрочім лиш він знав ріжні прокляті діри і вертепи в лїсї, лиш він знав де і як що скрити, переховати. А як би случайно той чародій сам збив ся з дороги, колиб єму не вистало его надлюдских прикмет, то від чогож був Змийок, той як не чорт в песячій шкірі, то будь пес в пекла родом? То сотворінє мало мати прикмети знаменитого гончого пса, незвичайно доброго хорта і найлїпшого ямника. На приказ свого пана ішов в лїс в день або в ночи і доти не вертав, доки не віднайшов укритої добичи або оружия. Ті два спільники порозумівали ся коротко. Костух подумав собі, чого хотів і витягнув палець в котру небудь сторону, Змийок то розумів, ішов і находив жадану річ; відтак вертав і тоді не потребував цїлком говорити, лише був провідником.

Описували також, в який спосіб Костух і его пес відживляють ся. Іменно пан їв сире мясо зьвірят, пив їх кров і робив собі горівку з березового соку та з ріжних лїсних ягід; пес поїдав внутрености помордованих зьвірят, а був дуже лакомий на серце і жовч, що давало єму відвагу і величезну злість. Їх мисливскі обшари сягали дуже далеко, однако нїхто нї на хвилю не сумнївав ся, що лїси коло Орлової Волї були столицею здичілого чоловіка і майже учоловіченого пса. І не було такої пори року, в котрій би ті два злодії не мали на що полювати. Коли люди ходили по лїсї, Костух імовірно посьміхувував собі з них, сидячи де в корчи, на дереві або й в дуплї, чи в мочарах; тому то неодну бабу, що збирали в лїсї гриби або ягоди, здоймав страх на гадку о тім загадочнім чоловіцї.

— Костух іде! — гадала собі тоді і чим скорше утїкала з лїса.

В полудне кождий звичайний чоловік в Орловій Волї їсть обід, або дрімає, по полях і по лїсах тоді така сама тишина як і о півночи. Хтож там може знати, що о тій порі робить Костух і его пес? Тоді міг він влїзти навіть до саду, стодоли, або обори. Певне завдяки тому приписувано Костухови вину, коли селян, що добре собі попоїли на обід і лягали спати в тїни дерев або по стодолах, душило у снї.

Костух не потребовав нїколи два рази стріляти до зьвірини, навіть до дика не поправляв; стріляв все на певно, а по вистрілї знов Змийок пускав ся за смертно раненим зьвірятем, ішов як вода доки не наткнув ся на трупа; відтак вертав до пана, укритого десь за пнем або в корчи, махав хвостом, сьміяв ся чорними як смола губами, підскакував радістно до гори і проводив до добичи...

Вжеж люди не виссали собі з пальця нїякої повірки. Всьо має свої причини, мала їх і поговірка о Костуху. При деяких услівях повіря творять ся в нас самих, так як витворюють ся мисли. Як не бути поетом, творцем казок, коли мешкає ся в Орловій Воли під бобом лїсів?

Чути поважний шум, торжественну музику. Чи може величавий зойк борів, той одностайний гук, як безсмертні права природи, єсть жалобою? Ще лиш один океан має таку велику пісню, котра від віків учить чоловіка чути і мислити, творити. Мілїони потоків так гремлять, женуть у всїх напрямах по сьвіті; не в силї обіймити ухом того живчика житя цїлої землї. Наша власна судьба, тяжка людска недоля надто гнете і толочить до одної точки, отже пропадає для нас гармонія звуків сьвіта.

Входиш до лїса і переймає тебе такий торжественний настрій, що несьміло ступаєш наперед, якась дивна сила здержує тебе; може скорше зігнув би ти колїно і полишив ся вже так недвижимий, як приковані до землї стоять дїти борів, віковічні дуби, ялицї, буки, сосни.

Дивне право нашого житя! Єством своїм врости в кусник землї; на якій небудь скалї, серед мохів, каміня і пісків загрязнути думкою і чувством жити і відроджувати ся, умирати!... Чим же єсть житє? Черпанем сил з землї і з неба. А чим єсть смерть? Она єсть зворотом, відданем всього, що ми із сьвіта черпали. Вічно в то одно колесо вплетені, вічно виповнюємо той обовязок ми, всї потомки природи. Сумні чи щасливі, підлягаємо лише праву конечности. Над нами все один щит ясного сонця і безчисленні мілїони звізд. Чи то іскри житя?

практики, що самоукою виривали свої браки теоретичні. Ґазети (розуміє ся господарскі), популярні брошури, часті зїзди, вистави рільничі і виклади корифеїв науки рільничої — ото школа, котра образує німецких рільників через ціле жите...“ Ми додамо до сего, що в Німеччині видає ся множество всїляких книжок господарских, з котрих учать ся господаристи не лиш більші але й менші властителі ґрунтів, селяни на однім або кількох морґах. Суть книгарні, котрі не видають і не продають віяких иньших книжок, як лиш господарскі. Книжка господарска, котра на наші гроші коштує около 5 зр., а котра призначена лиш для поменших господарів, розходить ся сотками тисячів примірників. Знаємо н. пр. таку книжку, призначену лиш для малих господарів, котру друковано доси аж 13 разів по 25 тисячів, значить ся, розійшло ся єї 325.000 примірників! — Оттак у людий; а як у нас? Поминувши вже, що у нас есть взагалї дуже мало таких, що уміють читати, але й ті, що уміють, не кажемо вже селяни, але навіть люди з інтеліґенциї, зовсім не дбають про самоуку в господарстві. Таким людем здає ся, що як они скінчили ґімназию або семінарию учительску, або борони Боже, університет, то они вже такі мудрі, що нема понад них, що їм вже тогди хоч они змушені господарити на ріли, не треба більше нічого учити ся, бо они мусять вже длятого самого бути господарями, що преці мають і „матуру“ в кишени і фахову науку на — сьвященика, учителя, професора і т. д.; їм хиба ще лиш політикувати. Політична ґазета, хоч би й найдурнійша, знайде собі зараз у нас читателів, але господарска ґазета не може у нас удержати ся. Книжки господарскої у нас би нїхто й не купив, а хоч би хтось роздавав і даром книжку господарску, то ми переконані, що на 2000 самих найінтеліґентнїйших господарів наших ледви може яких 200 єї би прочитало; з прочих більша половина, поклала би єї де на вільний спочинок, а менша половина прочитала би наса перед заголовок, перекинула би кілька листків а відтак сказала би: Мудрагель! Він буде мене учити господарити! — та й кинула би книжку в кут. Не ліпше має ся річ і з нашими селянами. Лиш дуже маленька часть бере ся охотно читати господарскі річи, другі читали би що небудь хоч би й байку, а ще инші поробили ся також політиками. Найбільша же часть нашого селяньства, і письменні і неписьменні не знає більше нічого як лиш казати: Наша земля така вже спрацьована, як той „християнин“, отже нема иньшої ради як іти ще до Канади або Бразилії, бо там „цїлець“. От в чім наша нужда: брак науки господарства, брак охоти до неї, брак книжок і ґазет господарских. Землї би ще найшло ся, коби було кому розумно на нїй господарити.

— **Градові шкоди в поли**, коли град упаде ще вчасно в маю, можна направити в той спосіб, що сїє ся великий, дворядковий ячмінь, горох, кукурудзу на шульки або кукурудзу на зелену пашу (кіньский зуб); із садових ростин можна садити бараболю, іменно же ранну бараболю, а в теплїйших сторонах і де то користно, цукрові буряки, в инших сторонах можна посадити брукву. Коли град буває в червни, то вибите поле можна обсіяти малим ячменем, ранною кукурудзою або гречкою, викою або кіньским зубом. В липни сїє ся вику на зелену пашу, а до половини сего місяця можна ще й тютюн садити. Іванове жито, яке тепер посїє ся, дасть в осени добру зелену пашу; також можна посіяти з ним інкарнатку на вчасну зелену пашу в слїдуючім роцї. Засїв по градї може значно зменшити шкоду, але треба борзо брати ся до роботи а головна річ мати відповідне насїнє під рукою. Длятого в сторонах, де звичайно бувають часто градові тучі повинен господар мати в запасі відповідне насїнє.

— **Дуже докучливою хоптою в городї** есть так званий **дїдик звичайний** (Senecio vulgaris); де єго не посїй там він вродить ся. Він родить богато насїня, котре вітер розносить на всї сторони і засїває так, що цїлий город ним обсїє ся; молоді ростинки виростають борзо, цвитуть і знов родять насїнє. Ледви що ростина відцвила, як вже й зараз показують ся головки з білим пухом насїнним. Не треба аж до того допустити, щоби показували ся ті білі головки з насїнєм, але вже перед тим треба ту хопту виривати або висапувати, иньшої ради нема.

Всячина господарска.

— **На миши в поли**, як показала практика, таки ще найлїпший затроєний стрихнїною овес. Захвалюваний до недавна заразник Лефлера показав ся таки в многих случаях непрактичний — не длятого, мов би він нїчого не шкодив мишам, але длятого, що люди не уміють обходити ся з ним. Але затроєний стрихнїною овес дуже небезпечний, бо може витроїти всїлякі птиці. Длятого хто хоче тим вівсом троїти миши, то найлїпше нехай розкидає єго купками по поли і вкриває вязанками соломи; миш влїзе під солому і буде єго там їсти, але птиця ним не затроїть ся.

— **Уживані бочки можна очистити в той спосіб**, що наливає ся до трох четвертин бочки води і сипле ся до неї, після величини, пів або 1 кільо паленого (негашеного) вапна, а коли вапно розпустить ся, зашпунтує ся бочку і качає ся нею частїйше по земли. Вапняна вода витягає всю нечистоту з бочки.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— **Стан засївів з кінцем цьвітня** представляє ся значно гірше, як два тиждні перед тим; студінь і приморозки пошкодили. Жита зрідли і перестали розкорінювати ся, надія на добру збірку щезла. Пшениця лїпше видержала посуху, але студінь і вітри, особливо на Подїлю, значно їй пошкодили; урожай пшениці на Подїлю і Покутю мабуть значно зменшить ся. **Ріпак** в повнім цьвітї, але держить ся малий. Ярі засїви досить добрі. **Конюшина і трава** доси лихі. Бараболї переважно вже посаджено.

— **Покладки індийских качок** дуже красних можна набути по цїнї 15 кр. за штуку у **Алексея Смука в Горожанці**, почта в місци. Той же уділить сторонам близших відомостий.

— **Безплатну науку практичного пасічництва** для членів товариства „Сільский господар в Олеську“ буду уділяти почавши від 15-го мая кождої пятниці і суботи перед полуднем а від 15-го червня що день, окрім неділь і сьвят — о скільно на роботу в пасіцї позволить погода і тепло. На сю науку можуть приходити і сини селян-членів товариства. Хотячі користати з сеї науки повинні мати полотняну одежу (полотнянку) і ситце на лице охороняюче від ужаленя пчіл. По полудни науки подавати не буду. — *Юліян Дуткевич*, Дубе, п. Попиква.

І по що жите серед тих великанів сьвіта, руху? Аби чути і мислити? Аби перетерпіти всї болї, переблудити бездну пітьму, пізнати одну правду, виссати деколи капинку щастя? То для чоловіка за богато, для тебе природо — за мало.

Длячого в чоловіцї сияє брилянт житя, хороший в щастю, а може ще красший в терпінюю? Великаньскі сили сьвіта потребують тої марної людскої голови і бючого серця, щоби земли переляти свою силу. А так сплетені міліонами узів з житєм цілого сьвіта і ланцухом праці приковані до землї, робимо маленьку частину роботи безмірної природи. Може бути гордий хто чує в собі сьвіт. І уважає чоловік природу великою, коли сам великий; він єї мусить почитати коли сам достойний чести.

Але чоловік на земли єсть ще дитиною, що не доросла до своєї задачі, не доросла чувством і гадкою. Він дрожить неспокійно в лїсї серед величавих колюмн, накритих зеленим склепінєм, під котрим так свобідно виспівують птиці свої весїльні пісні. Він в задумі боязко ступає по килимі мягкої мурави, де усьміхають ся до него хороші лїсні цьвіти.

Лїс то дикий стан природи. Звірята мають ту скорі і легкі рухи; їх погляди бистрі, несьмілі; голоси повні тревоги; краски полискують сьвіжостию. В лїсї чоловік перестає мудрувати, єго обіймають дивні чувства, а єго уява творить, переробляє дійстність на повіря.

(Дальше буде).

Телеґрами.

Будапешт 9 мая. Міністри ґр. Тун і др. Кайцль приїхали тут вчера вечером, ґр. Ґолуховский має нинї приїхати.

Берлин 9 мая. Після Kreuz-Ztg., ходить в тутешних двірских кругах чутка, що мекленбурско-стрелицка княжна Ютта, суджена чорногорского наслїдника престола має перейти на православиє. Весїлє відбуде ся в Цетини.

Льондон 9 мая. Полковник Айвет (Evatt) побив дня 9 цьвітня на всхіднім березї Нїлю проводира Кабарого, котрий разом з королем Мванґа дістав ся до неволї.

Льондон 9 мая. Ситуация в Трансвалю має бути після анґлїйских ґазет критична і готово прийти до війни. Депеші Чемберлена не містать в собі, що правда, ультіматум, але порозумінє есть виключене.

Париж 9 мая. На інтерпеляцию в справі димісиї міністра війни Фрейсінета відповів президент міністрів Дюпю, що Фрейсіне не мав инших причин, як лиш ті які подав і що в міністерстві не було нїякого непорозуміня. Остаточно ухвалила палата принятий правительством звичайний порядок дневний 446 голосами против 67.

КОБЗАР. Вибір творів Тараса Шевченка для ужитку молодїжи. Цїна 1 зр. 20 кр. Під таким заголовком видало руске Товариство педаґоґічне книжку, котрої брак вже від давна відчував ся, а котрою можуть користувати ся не лиш молодїж шкільна, але всї, котрі хотять познакомити ся з житєм і творами нашого найпершого поета. Крім обширної житєписи і погляду на лїтературну дїяльність Т. Шевченка, котрий то вступ займає 78 сторін, додані ще до поодиноких поезий многі пояснення в нотках, котрі богато причиняють ся до зрозуміня поезий, їх краси і духа. Книжку сю можна дістати в рускім Товаристві педаґоґічнім у Львові, ул. Академічна, ч. 8.

За редакцию відповідає: **Адам Креховетцкий.**

До Народної Часописи

і

Газети Львівскої

Всїлякі

ОГОЛОШЕНЯ

принимає виключно

АҐЕНЦИЯ

ДНЕВНИКІВ і ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників

і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).